

מבית מדרשו של

מרן הגר"ש ואזנר זצ"ל
בעל "שבט הלוי"

פסקים
ובירורי
הלכה

הלכות ערב פסח
שחל בשבת

ניסן
תשפ"ה

מענה ההלכה מבית לוי

בין השעות 8:00 בבוקר - 24:00 בלילה

0733-83-84-06

מבית לוי

מבית מדרשו של מרן הגר"ש ואזנר זצ"ל

דבורה הנביאה 15 בני ברק

פלאפון: 052-7152484

טלפקס: 1533-5700279

אימייל: m0779219211@gmail.com

הרב משה שטיין

דומ"צ בית הוראה זכרון מאיר

רב דקהל חסידים קרית הרצוג ב"ב

ראש כולל קרלין סטולין

©

כל הזכויות שמורות

ערב פסח שחל בשבת

הלכות ומנהגים

שבת קדש פרשת ויקרא - ז' ניסן

דרשת שבת הגדול

כשחל ערב פסח בשבת, דורשין דרשת שבת הגדול בשבת הקודמת, כדי להזהיר ולהורות בהלכות הנחוצות לפסח, ובהלכות ערב פסח שחל בשבת, שידעו כיצד לנהוג בהם*.

הפיוטים לשבת הגדול נאמרים בשבת הבאה שבת ערב פסח. במוצאי"ק לאחר תפלת ערבית אומרים ויהי נועם ואתה קדוש ככל מוצאי"ש, [כיון שיום שישי מותר במלאכה שאינו ערב פסח]*.

יום המישי - י"ב ניסן

תענית בכורים - מים שלנו - ניקוי הבית

תענית בכורים - הכורים מתענים בשנה זו תענית בכורות ביום המישי. בכורים הנוהגים לסיים מסכת ולאכול בסעודת הסיום, מסיימים מסכת ביום זה².

* קידוש לבנה עשה מרן זצ"ל במוצאי שבת אף שעדיין לא מלאו ז' שלמים (ולא המתין לז' שלמים למוצאי שבת הבא שהוא הלילה האחרון לקידוש לבנה).

א. שו"ע סי' תכ"ט ומ"ב (סק"ב), וסי' ת"ל במ"ב (סק"ב).

ב. שו"ע סימן ת"ע ס"ב. [וע"ש בשו"ע די"א שבשנה זו אין מתענים כלל, וע"כ לדינא קילא תענית שנה זו משאר שנים]. ובשעת הדחק שאין אפשרות להשתתף בסיום בבוקר כיון שהוא יום עבודה רגיל, הורה מרן זצ"ל לסמוך על דברי שו"ת חוות יאיר (סי' ע') שמובא בפ"ת (יו"ד סי' רמ"ו סק"ח) דיעשה סיום בלילה הקודם וא"צ לצום למחרת, דגם יום המחרת הוא בכלל השמחה בסעודת הסיום,

מים שלנו - הולכים לשאוב מים שלנו מבעוד יום סמוך לבין השמשות לאפית מצות מצוה מחר יום שישי.
יש להשלים את ניקוי הבית מחמץ עד הערב זמן בדיקת חמץ, כמו שנוהגים בכל שנה ביום שלפני ערב פסח.

ליל שישי - (ליל י"ג ניסן) *

בדיקת חמץ

בערב, אור לשלשה עשר בודקין את החמץ לאור הנר, ומברך "על ביעור חמץ" כמו בכל שנה.
אחרי הבדיקה מבטל את החמץ באמירת "כל חמירא" וכו'.^ג ויצניע את החמץ שמצא כדי לשורפו מחר.
וכן יניח את החמץ שצריך לאכילת הלילה ולמחר ולשבת, במקום שמור, שלא יתפור ע"י קמנים או בעלי חיים.
יזהר מעתה לאכול חמץ רק במקום מיוחד, כדי שלא יתפור החמץ בביתו, ואחר כל אכילה ילקט את כל הפירורים, ויזרקם לאשפה שברשות הרבים, [ולאשפה שבחצירו לא יזרוק רק כשודאי לו שיבואו לפנות את האשפה קודם הפסח].
לא יאכל ע"ג שטיח, או ע"ג כסאות שיש בהם חריצים, וקשה לנקותם.
וכן ינעד היטב את כגדיו לאחר האכילה כדי שלא יתפור חמץ בבית. וכן יזהר שלא יפזרו הקמנים חמץ בבית. [וישתדל לתת להם חמץ שאינו מתפורר כ"כ לפירורים].

אבל כתב בתשובה [מכתב בסוף הקונטרס] שהוא רק בשעת הדחק היות וסעודת סיום בער"פ עושים ע"פ רוב רק דרך שיגרא, ע"כ בשנים מסודרות אין להקל.

ג. שו"ע סי' תמ"ד ס"א, ומ"ב סק"א.

(* ראה בשבט הלוי (חי"א סי' קט"ז) שהביא בקצרה סדרי ההכנות לפסח שחל בשבת.

יום שישי - י"ג ניסן

תפלת שחרית - מלאכה ותספורת - ביעור חמץ ומכירתו - הגעלת כלים -
הכנת מאכלי שבת - אפית מצות מצוה - הכנת צרכי הסדר

תפלת שחרית

בתפלת שחרית אומרים מזמור לתודה ולמנצה, (שהרי אינו ערב יו"ט). ואין צריכים להקדים את התפלה כבכל השנים שמשכימין מפני סוף זמן אכילת חמץ, שהרי מותר מן הדין באכילת חמץ כל היום. מותר להסתפר ולטיול צפרניים, כל היום כמו בכל ערב שבת. וכן מותר לעשות מלאכה כמו בכל ערב שבת עד זמן מנחה קמנה ^ד.

ביעור חמץ

זמן שריפת החמץ, הוא בזמנו בכל שנה (קודם סוף שעה המישית). לא שרף בזמנו ישרפנו כל היום. בשעת השריפה בערב שבת אין מנמלים באמירת כל המירא. (רק בשבת בבוקר אחרי הביעור) ^ה.

ד. שע"ת (סו"ס תמ"ד), ובכה"ח (סקכ"א), ועיין בביאור"ל סי' תס"ח (ס"א ד"ה מחצות ולמעלה). ועי' סי' רנ"א דין עשית מלאכה בער"ש.

ה. בשו"ע סי' תמ"ד ס"ב, טוב לבער בערב שבת וכו' [כמו בשאר שנים] כדי שלא יבואו לטעות בשאר שנים. וכ' הרמ"א וביום השבת יבטלנו. ועיין במ"ב (ס"ק ט-י).

מותר לאכול חמץ כל היום, כמ"ש בביאור הלכה (סי' תמ"ד ס"א ד"ה ומשמרין) וכו"כ בדרושי הצ"ח (דרוש ל"ז אות כ') שו"ת מהר"ם שיק (סי' רי"ד) וערוך השלחן (ס"ד), וביארו האחרונים שלא גזרו שמא יטעה בשאר שנים, דהוה גזירה שאין הציבור יכולין לעמוד בה, וגם כיון שצריך לבער הכל ורק להשאיר לסעודת שבת לא יחליפו, ועוד כתבו לחשוש מבל תוסיף באיסור אכילת חמץ, (עי' אגרו"מ או"ח ח"א סי' קנ"ה). ועיין בשו"ת מנחת אלעזר (ח"א סי' נ"ט) שאין צריך לחוש למה שחששו יחידים לזה].

מכירת חמץ

יש למכור את החמץ לגוי ביום שישי עד זמן הביעור, כמו בכל השנים. וזה כולל גם את בעלי החנויות, שלא ימכרו חמץ לאחר זמן הביעור¹. את מזון ב' הסעודות שמשאיר לשבת אין מוכרים במכירת החמץ לגוי². בשטר המכירה שעושה הרב עם הגוי שכותב בו שמשכיר את הבית לגוי, יש לכתוב באר"י לכל הפחות לתשעה ימים ובחול"ל עשרה ימים. ולכתוב תאריך המכירה ביום י"ג. [ובמקום מכירת י"ג כל שנה יכתבו מכירת י"ב].

הגעלת כלים

בשנה זו מותר להגעיל כלים כמשך כל היום, אף שהוא לאחר זמן ביעור חמץ³.

שיניים תותבות וסתימות מי שיש לו שיניים תותבות, לא יאכל בהם בתוך מעל"ע לסוף זמן אכילת חמץ מאכל חמץ הם. שיניים אלו מעונים הכשרה - ואם יכול להגעילם בעירווי מבלי ראשון מה טוב, אבל אם יש חשש קלקול, יבשירם בבלי שני וינקם היטב כמה פעמים.

וכן מי שיש בפיו סתימות, כתרים, גשרים, מבעות שיניים וכדומה, יש לו להזהר לא לאכול חמץ הם בתוך מעל"ע לסוף זמן אכילת חמץ.

מבעות שיניים - מי שיש לו מבעות בשיניים ינקה היטב ויזהר כנ"ל. ובשבת קודש בבוקר לאחר הסעודה יחזור וינקה היטב.

1. בהלכה זו נחלקו הפוסקים, [הנודע ביהודה בדרושי הצל"ח (דרוש ל"ז אות כ')] ומהר"ם שי"ק (או"ח סי' ר"ה) מחמירים כדי שלא יטעו בשאר השנים, וע"ע בדעת (סי' תמ"ד ס"ב), ובשו"ת אמרי יושר (ח"א סי' קמ"ו) להקל]. וע"כ יש להחמיר בזה לכתחילה למכור את החמץ לפני זמן הביעור. אמנם את זמן חלות המכירה לא כתב מרן זצ"ל כבכל שנה לפני זמן ביעור חמץ, אלא שתחול המכירה שעה לפני שבת, עבור מי שנאנס. [וכ"כ בשדי חמד (מערכת חמץ ומצה סי' ט' אות ל"ה) ושו"ת ערוגת הבושם (סי' ק"ג) וכ"כ בשבה"ל (ח"א סי' קט"ז ד)].

2. שבט הלוי (ח"ט סי' קט"ו).

3. שמעתי ממרן זצ"ל דהפוסקים לא הזכירו להחמיר משום לא פלוג אטו שאר שנים

הכנת המאכלים לשבת

יש כמה דרכים כיצד לבשל את תבשולי השבת, ונביא בתחלה את הדרך המובחרת ביותר, ואח"כ נבאר את שאר האפשרויות.

הדרך הטובה ביותר היא לבשל לשבת את כל המאכלים בכלי פסח (במצרכים כשרים לפסח), ולהעבירם אח"כ לכלי אחסון חד פעמיים, שאין הפסד לזורקם אח"כ. וכן טוב להשתמש לאכילה בכלים חד פעמיים ומפת ניילון ולזרוקם אח"כ.

ולא יעשה חמין מקמניות, מפני כלי הפסח, ויכול לעשות מתפוחי אדמה. ואם רוצה להעבירם מכלי הפסח לכלי חמץ, ימתין עד שיתקררו המאכלים, ולא יערה אותם כשהם חמים מכלי פסח לכלי חמץ [מפני שהם מתחברים ע"י העירוי], או שיעשה בצורה אחרת, שיערה קודם מכלי הבישול לכלי אחר של פסח, ומכלי שני זה לכלי חמץ נקיים. ואם משתמש לאכילה בכלי פלסטיק חד פעמיים, מותר להעביר מכלי הפסח לתוכם מאכלים חמים, כיון שאין בכלים אלו חשש חמץ כלל.

אפשר ג"כ לבשל את המאכלים בכלי חמץ. אבל אסור לבשל מאכלי חמץ שנדבקים בכלים, וגם שאר מאכלים שנדבקים לא יבשל כי יבוא על ידי זה להדיח כלים באופן האסור בשבת, (כי רק קינוח מותר ולא הדחה גמורה) ^ט. וכשמבשל בכלי חמץ אסור לבשל על גבי הכיריים הכשרות לפסח. וכן לא ישמין חמין לאכילה בשבת בבקר בכלי חמץ על גבי כירה של פסח.

מקום האכילה

ניתן לעשות קידוש ולאכול בזית פת בחדר אחד, ולהמשיך את הסעודה במאכלים כשרים לפסח בחדר אחר. ראה להלן בליל שבת קדש וראה שם לגבי ברהמ"ז.

אלא כביעור חמץ, וי"א גם במכירת חמץ, ולא בשאר דברים, ובמלאכה מצינו להדיא שהקילו, וכ"כ בשבט הלוי (חי"א סימן קט"ז ה').

אפית מצות מצוה

בערב שבת אחר הצות אופין מצת מצוה, כמו בכל ערב פסח. אבל אין צריך לומר בשעת האפיה "כל הפירורין יהיו הפקר" כבשאר השנים, כיון שהחמין עדיין אינו אסור.¹

יזהר להפריש חלה מן המצות מיד לאחר האפיה כדי שלא ישכח. [ואם שכח ונזכר בשבת או ביו"ט, אין להם תקנה באר"י. ובחו"ל אוכל והולך ומשייר מעט ואח"כ מפריש במוצאי יו"ט].

הכנת צרכי הסדר בערב שבת

יזכור בערב שבת להפריש חלה מהמצות.

להפריש תרומות ומעשרות.

לפתוח את בקבוקי היין (הסגורים עם פקקי טבעת מתכת מחשש עשית בלי).

לפתוח את חבילות המצות המודבקות, ולבדקם מחשש כפולות ונפוחות.

לכתחילה כדאי להכין את כל צרכי הסדר בערב שבת.

(ומי שלא הכין יתבאר דינו להלן בסדר מוצ"ש).

יצלה את הזרוע והביצה עבור הקערה.

חרוסת - ידוך את הפירות לחרוסת.

יעשה מי מלח לצורך הסדר.

מרור - המשתמש בחסה (סאלאט), יבדקנו היטב מתולעים ע"פ

ההוראות. ויניחנו במקרר שלא יכמוש יא.

1. שו"ע סי' תנ"ח ומ"ב (סק"ד). שמעתי ממרן זצ"ל דהחת"ס היה אופה במוצש"ק.

אולם זה היה שייך רק כאשר כל א' אופה כמות קטנה לעצמו בביתו ולא במאפית מצות, שמלבד חשש חמץ יש כמה הלכות בהלכות יו"ט שצריך לדקדק.

יא. ואין בזה משום כבוש, כיון שאינו מונח במים, עיין בשב"ל (ח"א סי' קע"ו).

והמשתמש בתמכא [חזרת - חריין] אם יש לו אפשרות לכסותו היטב היטב אחר המחינה שלא יפוג מעמו יבול לרסקו מער"ש, ובאם חושש שיפוג מעמו ירסקנו בליל יו"ט כמוצאי שבת ע"י שינוי יב.

יכוין בערב שבת את שעון השבת שיכבה בשעה מאוחרת יותר עבור ליל הסדר ולא ישנה את השעון ביו"ט לצורך הלילה.

הדלקת נרות שבת לא יניח את הפמוטים על גבי המפה שאוכלים עליה בשבת כי לא יוכל להסירם בשבת, ותשאר על השלחן מפת חמין, [ויניחם על שלחן שאין אוכלים עליו, או בקצה השלחן על גבי מפה תחתונה שאין אוכלים עליה ויכול להשאירה במקומה].

מי שמשתמש בפתיל צף (שצריך להכניס את הפתילה לעיגול) יכוין לכתחילה בע"ש פתילות לליל יו"ט. [ראה ספר מבית לזי מועדים בבירור הלכה סימן ה'].

ובאופן כללי יכוין ויסדר כל מה שאפשר בערב שבת, (כולל עריכת שלחן הסדר אם יבול), כדי שיוכל להתחיל בעריכת הסדר מיד בבואו מבית הכנסת כמוצ"ש, כדי שלא יישנו התינוקות, וכמ"ש חז"ל.

ליל שבת קדש

ישתדל לקדש ולאכול בחדר שדולקים בו נרות שבת יב. מותר לאכול בתחלת הסעודה מן החמין כוית פת בחדר אחד, ולכוין להמשיך את הסעודה בחדר אחר יד, ובחדר השני יאכל מאכלים שנתבשלו בכלי פסח, [וא"צ לברך על דברים הכאים מחמת הסעודה שאוכל בחדר

יב. עיין מ"ב סי' תק"ד (בשעה"צ ס"ק ל"ג), ובסי' תע"ג (ס"ק ל"ו). ועיין שבה"ל (חי"א סי' קט"ז י"ד).

יג. עי' שו"ע סי' רע"ג ס"ז.

יד. דלצורך מצוה מותר לעקור ממקומו, כמבואר בסי' קע"ח ס"ב ובבאוה"ל שם (ד"ה עוברת). ואין זה נחשב כסילק ידיו מן הפת המבואר בסי' קע"ז ס"ב, שצריך לברך על המאכלים שאוכל אח"כ ברכה ראשונה ואחרונה, כיון שהוא נמצא בתוך הסעודה. [וראה להלן הערה כ"ו שאף בבוקר לאחר שהגיע זמן איסור חמין ואינו

השני]. ויחזור לברך ברכת המזון בחדר הראשון, וא"צ לאכול שם שוב מן הפת טו.

פת ולחם משנה

יש לקיים את סעודת השבת באכילת פת חמץ כמו שנהגו בכל הדורות טז. אסור לאכול מצה כל יום שבת קודש ערב פסח. קמן שאינו מבין מסיפור יציאת מצרים מותר להאכילו מצה. וכשיודע לשאול מה נשתנה ומבין הענין נחשב ליודע מסיפור יציאת מצרים ואין לתת לו מצה יז. אין לעשות לצורך שבת זו מצה עשירה שנילושה במי פירות, או מצה שנאפית שלא לשמה, וכן אין לקחת קמח מצה וללוש בין או בשמן לצורך סעודת שבת. ובשעת הדחק עי' בהערה יח.

יכול להמשיך לאכול פת, אין זה נחשב סילוק, ויכול להמשיך לאכול שאר מאכלים. וכן הביאו מהמבואר בתוס' רבי יהודה החסיד (ברכות מ"א:).

זו. ואם רוצה לברך ברה"מ^ז בחדר השני, צריך לאכול שם מעט פת (שו"ע סי' קפ"ד ס"ב ומ"ב סק"ט). [ובשו"ת מנח"י ח"ו סמ"ח הסכים להשואל שאם אינו אוכל פת במקום השני וע"כ חוזר ומברך במקום הראשון, שצריך לחזור ולאכול כזית פת במקום הראשון].

זז. מכתב מרן זצ"ל [בסוף הקונטרס].

יז. בשו"ע סימן תע"א ס"ב דמצה שיוצאין בה בלילה אסורה באכילה כל היום, ועיין בחק יעקב סק"ז, וקטן שאינו יודע מה שמספרין בלילה מיצ"מ מותר להאכילו, ואם יש בו דעת אסור, וה"ה קטנה, מג"א ומ"ב (סקי"ג). ושמעתי ממרן זצ"ל דקטן שיודע לשאול מה נשתנה, נחשב ליודע מסיפור יצי"מ ואין להאכילו מצה, והיינו כבן ד-ה' אף שבן ב-ג' ג"כ יודע, מ"מ זה לא נחשב כיודע. והמנהג שאין אוכלים מצה מר"ח, כמ"ש במ"ב (סק"י"ב).

יח. עיין במכתב מרן זצ"ל (מכתבי תורה שם), דאין לאכול בשבת זו מצה עשירה, עפמ"ש הרמ"א בסימן תמ"ד ס"א דמנהגינו שלא לאכול בער"פ מצה עשירה. והוסיף דאף שמהציון של הרמ"א לסי' תס"ב ס"ד דמנהגינו שאין אוכלים מצה עשירה, משמע דמשום חמץ אתינן עלה, ואם כן כל הנידון בסעודה שלישית שאסור לאכול חמץ, אבל בזמן שמותרת אכילת חמץ מותרת מצה עשירה, מ"מ המנהג שלא לאכול כלל. [וע"ע שם בשעה"צ (סק"א), ובחק יעקב סק"א, ושו"ע

ובן עוגות הנאפות מקמח מצה אין לאכול בער"פ יט.
 מי שאין לו לחם משנה של חמץ יכול לצרף ללחם משנה מצה כשירה לפסח
 ויוחר שלא יגעו זה בזה כ.
 [אבל מצות מצוה אין למלטל משום מוקצה] כא.

הרב ס"ג, ובשו"ת שואל ומשיב (מהדו"ק סימן קע"ה), ובערוך השלחן (ס"ה),
 ולצורך חולה יש מקום להקל, ובכל אופן לא יאכל משעה רביעית ולמעלה, וראה
 בשבה"ל (חי"א סי' קט"ז י"ח).

ואין לאכול פת מקמח מצה שנילוש ביין ושמן כמ"ש רמ"א בסימן תע"א ס"ב
 דאינה נקראת מצה עשירה ומדינא יוצאין בה בפסח ידי חובת מצה, ואין לאוכלה
 בער"פ.

ולגבי מצה שנאפית שלא לשמה, דעת מרן זצ"ל דאסור לאוכלה בער"פ שכן
 סתימת הפוסקים והמנהג בסימן תמ"ד, [וכ"כ מהרש"א בפסחים צ"ט: בתוד"ה
 לא יאכל], ואפילו לדברי המאירי (פסחים צ"ט): שהתיר בציקות של נכרי, עדיין יש
 לחלק בין זה לבין מצה שלא לשמה ודו"ק, [וכ"כ בשו"ת מנח"י ח"ח סי' ל"ז].
 בשנת תשנ"ד התיר מרן זצ"ל לביה"ח לתת מצות כשרות למאושפזים, ולא לתת
 מצה עשירה. [ולהסתמך בשעת הדחק על דעת המאור (פסחים מ"ט ע"א) והרא"ש
 (שם פ"ג סי' ז') דזמן האיסור מתחיל מזמן איסור חמץ. ולא לקחת מצה עשירה,
 שלהמוציא וברהמ"ז צריך לאכול כדי קביעות סעודה, [עסי' קס"ח ס"ו ושע"ת
 סק"ח, ומ"ב ס"ק כ"ד, אם שאר אוכלין מצטרפים לשיעור, ולחולים קשה הדבר
 ולא תמיד יכולים לאכול כמות גדולה גם עם הצירוף]. ובשנת תשס"א נתנו
 לחולים בבוקר מצה מבושלת, קניידלך, ולא לח"מ. ולעובדים נתנו חמץ מחוץ
 לבנין. ובשנת תשס"ח הוחלט להגיש מצה אפויה שבישלוה אח"כ בכיה"ח
 בכיצים טרופות.

יט. בשבת הלוי (ח"ח סימן קי"ז) כתב, שכיון שאם קובעים עליהם סעודה מברכים
 ברכת המזון נראה להחמיר שלא לאוכלם בער"פ, ולא דמי לקניידלך שמתיר
 המ"ב (סי' תע"א סק"ב) משום שהם נקראים מעשה תבשיל.

כ. דעת מרן זצ"ל דבשעה"ד יכול לצרף מצה ללח"מ, וכ"כ באגרות חזו"א (ח"א
 מכתב קפ"ח) בהנהגות ער"פ שחל בשבת.

כא. הפמ"ג כתב דמצות מצוה הם מוקצה דאסורים באכילה, ושאר מצות יכול ליתן
 לגוי או לבע"ח משא"כ אלו אינו רוצה ליתן, (תמ"ד א"א א', תע"א א"א ח', וש"ח

שבת קודש שחרית

תפלת שחרית - סעודות שבת - ביעור חמין

תפלת שחרית

משכימים להתפלל, ואין מאריכין בתפלה, כדי שיהא שהות לאכול סעודת שב"ק קודם סוף זמן איסור אכילת חמין. אומרים את הפיוטים של שבת הגדול כב, ומפטירין וערבה כג.

סעודות יום השבת

מי שיכול טוב שיחלק את סעודת שחרית לשתיים, דהיינו שלאחר שאכל חלק מהסעודה יברך ברכת המזון, יפסיק הפסק גמור, [שיקום וילך וימתין מעט כ-10 דקות], ושוב ימול ידיו לסעודה שלישית ויקיים מצות סעודה שלישית בפת כד. וכל זה רק כאשר יש לו שהות, ולא יבוא חלילה לאכילת חמין לאחר זמן איסורו.

ומי שקשה לו לחלק את הסעודה לשתיים * , יקיים מצות סעודה שלישית אחר

א"א י), ובאשל אברהם (בוטשאטש סו"ס ש"ח) כ' דאינו מוקצה אם יש לו שלא בצמצום, דחזי לקטנים, אלא שנכון להחמיר, ע"כ.

כב. עיין פמ"ג (סי' ת"ל מ"ז א'), וא"ר (שם סק"ב). ובליקוטי מהרי"ח. בשנים תשנ"ד תשס"א ותשס"ה אמר מרן זצ"ל לא לומר הפיוט המתחיל אלקי הרוחות רק מיין כי יתאדם, כי חלק מההלכות המוזכרות שם כגון הגעלת כלים אין שייכות עתה. [ויש נוהגים לומר את החלק הראשון של הפיוט בשבת קודמת].

כג. עיין לבוש (סי' ת"ל) ושו"ע הרב (שם ס"ג) ובסידור יעב"ץ שכן נוהגין, [ועיין בדעת מ"ש בדעת הגר"א, ובערוך השלחן שם ס"ה].

כד. שו"ע סי' תמ"ד, מ"ב (סק"ח). [וע"ע בשעה"צ סי' רצ"א סק"ז]. וכ"כ באגרות חזו"א.

* מרן זצ"ל לא חילק הסעודה לשתיים, ואכל אחה"צ תבשיל של פסח לשם סעודה שלישית.

חצות היום, בבשר ודגים, או תבשיל של פסח, וכשאין לו יוצא ידי חובת סעודה שלישית גם בפירות.

גם מי שחילק סעודת שחרית לשתיים, יקיים שוב סעודה שלישית לאחר חצות בתבשיל או בפירות, [כיוון שלכתחילה יש לאכול סעודה שלישית אחר חצות]. וכשאוכל לאחר שעה עשירית, לא יאכל אלא מעט כדי שיאכל מצה בלילה לתיאבון כה.

יסיים את הסעודה קודם זמן איסור אכילת חמץ כו.

אחר הסעודה - ינקה היטב את הפה והשיניים משיירי החמץ כו.

וכן מי שיש לו טבעות שיניים ינקה היטב.

את השיניים התותבות שאכל בהם בשבת ידח וישפשף היטב במים, ואח"כ יעדר מהם את המים וישפשפם במברשת שיניים מניילון יבישה.

ביעור חמץ

יבער את כל החמץ שנשאר לפני סוף זמן הביעור, ויזהר שלא לבוא לידי חילול שבת ע"י הביעור.

אחר הסעודה יאסוף את כל הפירורים שנשארו ע"ג השלחן, יעדר את כגדיו, ויבדוק אם לא נשארו פירורים בקפלי הכגדים, ויטאטא את מקום האכילה במטאטא של חמץ ולא בשל פסח, [בדרך שמותר בשבת דהיינו שהמקום מרוצף והמטאטא רך], וינקה את המטאטא אח"כ שלא כידיו, ויניחנו במקום מוצנע, או במקום הנמכר לגוי. אבל חצר אסור לטאטא, ואסור לשמוף את הרצפה.

יצניע את כל כלי החמץ במקום הנמכר לנכרי.

כה. מ"ב (שם סק"ח).

כו. שמעתי ממרן זצ"ל שמותר להמשיך לאכול לאחר זמן האיסור מאכלים כשרים לפסח בלי ברכה לפניהם, ואין צריך לברך ברהמ"ז, ואין זה נחשב להיסח הדעת וסילוק מהאכילה, ויברך ברהמ"ז אחר גמר הסעודה. [וכן הביאו מהמבואר בתוספות רבי יהודה החסיד (ברכות מ"א:)].

כז. עיין בשבט הלוי (ח"ה סימן מ"ה), בענין צחצוח שיניים במברשת יבישה בשבת בלי משחה, שמיקל לצחצח בה לאחר שטיפת הפה במים ופליטתם מהפה, ובלבד

הדרך הטובה ביותר לבער את הפירורים ושאריות החמץ היא לזרוקם לשירותים, [כי בהנחתם בפחי אשפה ציבוריים שברשות הרבים, או בצידו רשות הרבים, יכולים לבוא מכשולים, ומ"מ מן הדין יכול לעשות כן], אבל אסור לזרוקם לאשפה שבחצירו, ואת הכלים החד פעמיים יזרוק לאשפה. [מותר לשפוך אקונומיקה ע"ג פירורים במקום שאינו יכול להוציאם ולזרוקם, כדי לפוסלם מאכילה. (מותר להשתמש באקונומיקה בשבת לנקות מקום (כיור וכדו') שנתלכלך, וע"כ אינו מוקצת].

לפני זמן הביעור - לאחר שביער את החמץ - מכבט את החמץ באמירת כל חמירא, [ויכול לומר יהי רצון שאומרים אחר הביטול]. חמץ שנשאר לאחר זמן האיסור, הרי הוא מוקצה ואסור למלטלו, וכופה עליו כלי עד מוצאי יו"ט ומבערו. עיין בהערה כח. מנחה - המנהג לומר במנחה ההגדה מתחלת עבדים היינו עד לכפר על כל עוונותינו. (רמ"א סי' ת"ל ומ"ב סק"ב) *.

איסור הכנה משבת ליו"ט

אסור לעשות במשך כל היום שום דבר להכנה לסדר, כגון עריכת שלחן הסדר, וזה כולל הוצאת מוצרים מבושלים קפואים מהמקפיא, ועיין בהערה כט.

שלא יהא פסיק רישיה בהוצאת דם מהחניכיים, שזה שכיח מאוד, ומהיות טוב אם אפשר שתהא מברשת מיוחדת לשבת ע"ש, (וכ"כ בחי"א סי' קט"ז י"ז). [וכן ניתן לנקות עם קיסמים, ויזהר שלא יצא דם].

כה. שו"ע סי' תמ"ד ס"ה, וע"ש במ"ב (סק"א), דבשעה חמישית מותר ליטלו ולזרוק לבית הכסא כיון שעדיין מותר בהנאה, ולאחר מכן בשעה שישיה, שאסור בהנאה ואסור בטלטול, מותר רק לומר לעכו"ם שיזרקנו לנהר או לביהכ"ס.

כז. ובמקומות ציבוריים והוא שעה"ד יש להקל להכין ע"י נכרי, ועיין בשו"ע סי' תק"ג ס"א ומ"ב (סק"א) ושעה"צ (סק"ב) ובמ"ב סי' תרס"ז (סק"ה) בשם חיי"א (כלל צ"ט אות א' וכלל קנ"ג אות ו') דבשעת הדחק יש להקל בהכנה קלה כהבאת יין וכדומה, אם מביא בעוד היום גדול שאינו ניכר שהוא לצורך הלילה.

* מרן זצ"ל לא טבל בשבת אה"צ לכבוד יו"ט. [אף שהיה מרבה במקואות].

מוציאי שבת - ליל יו"ט

אמירת ברוך המבדיל - הדלקת נרות

נשים שאינן מתפללות מעריב, או שהתפללו ושכחו לומר ותודיענו, תאמרנה ברוך המבדיל בין קודש לקודש, קודם שידליקו נרות יו"ט ויעשו מלאכה. נשים הרגילות להדליק נרות יו"ט כל יו"ט קודם בניסת החג (ולא קודם הקידוש), יזהרו שלא להדליק עכשיו נרות רק לאחר שבודאי יצאה השבת. את המתכת שנשאר בזכוכית אחרי הדלקת נירונים יש להוציא לכתחלה ע"י דבר אחר ולא בידים ל.

הנהגות לברך שהחיינו בהדלקה מברכות. ועיין להלן כיצד ינהגו בקידוש.

הכנת צרכי הסדר במוציאי שבת

לא הכין את צרכי הסדר בערב שבת, יעשה בליל יו"ט בשינוי כדלהלן:
 זרוע - יצלה ע"מ לאוכלה מחר ביום טוב, והביצה יבשל ויצלה ע"מ לאוכלה בלילה או למחר, [שלא יהא כמבין מיו"ט לחול].
 תמכא [חזרת - חריין] - יש לשנות קצת בטחינתו, שלא יטחון לתוך קערה אלא ע"ג מפה או שלחן, או שיהפוך את המגדרת (פומפיה) ל.
 חרוסת - ידוך בשינוי מעט, [כגון ע"ג מפה ולא בקערה]. ומותר לערב בו יין כדרכו לב.

5. ברעק"א (סי' תק"א בט"ז סק"ז) כתב להתיר להוציא הפתילה הישנה כדי להכניס חדשה, דטלטול מוקצה לצורך אוכל נפש ושמתח יו"ט שרי וכמש"כ הרמ"א בסו"ס תק"ט, ואף בזה"ז שיש מאור החשמל יש להקל, ומ"מ לכתחילה יוציאנה שלא בידים.

א. שו"ע סי' תק"ד במ"ב (סקי"ט), ובח"א (כלל פ"ג ס"א), קצוש"ע (סי' צ"ח ס"ג), ומנחת יו"ט (שם סקי"ט).

ב. פמ"ג (סי' תמ"ד מ"ז ב'). ולענין עירובו ביין, שמעתי ממרן זצ"ל להתיר ביום טוב, שהפוסקים סתמו ולא הזכירו שצריך שינוי כמ"ש לגבי שבת [לשנות בסדר

מז' מל"ח - ישנה מעט, שיתן בכלי קודם מים ואח"כ מלח ל'.
 קודוש - יקנה"ז

בקידוש ליל יו"ט אומרים "יקנה"ז", יין - בורא פרי הגפן, קידוש - אשר בחר בנו וכו', נר - בורא מאורי האש, הברלה - המבדיל וכו', זמן - שהחיינו, ומסיימים בכרכת הברלה המבדיל בין קודש לקודש. מעה וסיים המבדיל בין קודש לחול, במקום המבדיל בין קודש לקודש לא יצא לד.

שכה להבדיל על הכוס יבדיל על כוס שני. [ואם נזכר קודם אכילת הכרפס, לדעת שו"ע הרב (סי' תע"ג ס"ז) יאכלנו קודם הברלה. והביאנו"ל (שם ס"א ד"ה ער שהתחיל) כתב דאולי עדיף בבח"ג להבדיל על הכוס, ונשאר בצ"ע].
 נזכר לאחר שתיית כוס שני, יבדיל על הכוס בלי לברך בופה"ג, [אם לא היתה דעתו שלא לשנות עוד יין בתוך הסעודה].

הנתינה ולערב ביד שתי וערב], ומשמע דמותר לערב כדרכו ביו"ט, כמו כל לישא שמתרת ביו"ט כדרכה מפני שמפיג טעמו בעשייתו מערב יו"ט, וכמובא במ"ב (סי' תצ"ה סק"ח).

ג. ח"א (סימן ק"ל בדיני הסדר בקצרה ס"א), וקצו"ש"ע (סי' קי"ח ס"ד). אמנם סתימת הפוסקים שביו"ט א"צ שינוי.

ד. כ"כ בשבט הלוי (ח"ח סימן קי"ח) דהוה משנה ממטבע שטבעו חכמים, דעיקר משנה ממטבע הוא בנוסח הפתיחה והחתימה, ולא מיבעיא לרמב"ם שאין מזכירים בהבדלה בין קדושת שבת לקדושת יו"ט, כמ"ש בפכ"ט משבת הכ"ב ובמרכבת המשנה שם, ודאי דהוה משנה ממטבע חז"ל בחולין (כ"ו ע"ב), אלא אף לדעת הטור והפוסקים ומנהגינו שאומרים בין קדושת שבת לקדושת יו"ט הבדלת, מ"מ כיון דשינה בחתימה לא יצא כמבואר באו"ח סימן נ"ט ס"ב ובפוסקים שם. ולגבי אם נחשב כהפסק לגבי ברכת בופה"ג ויצטרך לברך שנית, די"ל דדמי למ"ש רעק"א (סי' רח"צ ס"ה) דהיכא דלא יצא בכרכת הנר בהבדלה (כגון שבירך על נר שלא שבת) הוה הפסק בין ברכת בופה"ג לטעימה, איברא די"ל דכיון דהזכרת בין קודש לחול יש לה מקום בהבדלה, שהרי מזכירים אותה בנוסח ההבדלה כנ"ל, אולי לא נחשב להפסק ועדיין צ"ע, עכת"ד שם.

נוזר תוך כדי אמירת ברהמ"ז, יבדיל על כוס שלישי. נוזר לאחר שתיית כוס שלישי יבדיל על כוס רביעי. ואם נוזר לאחר שתייתו יבדיל על כוס חמישי ויברך בופה"ג שכבר הסיח דעתו משתיה לה.

נשים יכולות לעשות קידוש על כוס ראשון מד' כוסות כמנהגן בכל השנים, ויכולות לומר ברכת הבדלה, וברכת בורא מאורי האש, ולשתות מהכוס אף שהבדילו עליו לו.

אבל אשה שבירכה שהחיינו בהדלקת נרות לא תחזור ותברך שהחיינו בקידוש. טעמה ובירכה שוב שהחיינו, יצאה יד"ח קידוש לו.

ה. שו"ע סי' תע"ג ס"א ומ"ב שם (ס"ק ד-ה).

זו. כן המנהג שנשים המקדשות לעצמן בכל השנים בליל הסדר נוהגות כן גם בשנה זו, אף שכרגיל אין נשים מבדילות בעצמן, לחשוש לשיטות שאשה אינה חייבת בהבדלה, עסי' רצ"ו ס"ח, וכן נהוג שאינן שותות מכוס הבדלה, [וע"כ מבדילות רק כשאין מי שיבדיל עבורן], מ"מ בכה"ג שעשו על כוס זו גם קידוש אין שום חשש, ויכולה לברך גם ברכת בורא מאורי האש על האש. [במ"ב (סי' רצ"ו ס"ק ל"ה) הביא הכרעת המג"א כהב"ח דאפילו למ"ד שנשים פטורות מהבדלה מ"מ יכולות לחייב עצמן כמו בשאר מ"ע שהזמ"ג ולהבדיל לעצמן. ובביאור הלכה בסוה"ס שם נוטה דנשים אינן חייבות בברכת הנר. ועיין בשבט הלוי (ח"ז סי' ע"ז ב') שדעתו דחייבות בברכת אש ובשמים, והביא מכה"ח שם דגם אם מחמירות להבדיל בלא שם ומלכות מכ"מ ברכת אש ובשמים יכולות לברך כרגיל עכ"ד].

זו. כן הורה מרן זצ"ל שאשה שבירכה שהחיינו לא תחזור ותברך בקידוש. לענין עניית אמן על שהחיינו של בעלה, עיין בשבט הלוי (ח"ג סי' ס"ט) שכתב דבליל פסח וסוכות לא חשיב הפסק כיון שבברכה שאומרת בהדלק"נ כיונה או תכוין רק על היו"ט, ובקידוש הכוונה על כל מצוות הלילה. ואמר מרן זצ"ל שבדיעבד גם אם חזרה ובירכה שהחיינו לא חשיב הפסק. [דהרי שהחיינו שייך לקידוש, אלא דכאן שכבר בירכה מקודם א"צ לברך, וי"ל דבכה"ג לא נחשב הפסק]. ועע"ש בהוספות מרן זצ"ל על הגליון (מהדורת תשס"ב) שע"פ הנ"ל יש ליישב גם מנהג הנשים שמברכות שוב פעם שהחיינו בקידוש והנח להם לישראל.

מִרְן זצ"ל נהג לברך ברכת בורא מאורי האש על נרות יו"ט שע"ג השלחן ולא לקרבם זה לזה, ולא הסתכל בצפרנים בשעת הברכה לח. יש נוהגים בשנה זו שער"פ בשבת לומר בברכת אשר גאלנו, ונאכל שם מן הפסחים ומן הזבחים, (דלא כבשאר השנים שאומרים מן הזבחים ומן הפסחים) לט.

אח. מִרְן זצ"ל אמר שמן הדין אין חשש מכבה בהפרדת הנרות זה מזה, וכ"כ בשבה"ל חי"א (סי' קכ"ח בהערות לסי' תק"ב ס"ב ד"ה יו"ט), ומ"מ החמיר, ראה ספר מבית לוי מועדים פרק ק"א ס"ד בהערות באריכות בטעם הדבר.

אט. עיין במ"ב (בסימן תע"ג בשעה"צ סק"פ), דהט"ז ס"ל לשנות בשנה זו כיון שאין מקריבין זבחי חגיגה בשבת, ובשו"ת כנסת יחזקאל כתב דא"צ לשנות שזו תפלה לשנים הבאות, וע"ע בשע"ת שם.

ידיעות נחוצות

◆ כיריים אינדוקציה

הכיריים מתחממות ע"י כח החשמל שמחמם ע"י כח מגנטי סירים מיוחדים המותאמים לכיריים אלו.

א"א להכשיר את המשטח כיוון שעשוי מחומר קרמי ולא ממתכת. וע"כ נמצא הפתרון ע"י הנחת יריעות סיליקון על גבי המשטח [וזה לא מפסיק את כח החשמל והמגנט לחמם את הסיר].

כמו כן יש בעיה בכל השנה לבשל על כירה זו גם בשר וגם חלב, כיוון שע"י הגלישה יש במשטח תערובת בשר וחלב, וגם לזה הפתרון בהנחת משטח סיליקון במקום שמבשלים חלבי.

◆ מיקרוגל

הוראת מרן זצ"ל שאין להכשיר מיקרוגל לפסח. [בבירור אצל טכנאי הוא כתב שפירק מיקרוגל ומצא מאחורי חורי האורז הרבה שיירי מזון].

◆ תנור אפיה

אין להכשירו מחמץ כיוון שקשה להכשיר כדיון, [ובן יש חלקים מזכוכית].

◆ תנור פירולומי

תנור פירולומי שמתנקה במעלות חום גבוה, מרן זצ"ל לא התיר להכשירו לפסח. [ומועיל רק לגבי הכשרה מבשר לחלב וכדומ'].

◆ כיסוי רשיש

ניתן להשתמש בעל סוגי הכיסויים, נייר אלומיניום עבה [שלא יקרע], פי וי סי, פוליגל, טפמ.

◆ שבת הגדול ערב פסח - מקום אכילת החמץ

לרבים יש מחסנים וכדו' שרוצים למכור לגוי ולהכנס ולאכול שם בשבת

הגדול ערב פסח את החמין, או לאכול בדירה שמושכרת לגוי לכל הפסח במשך כל השנים נהוג שהרב מבקש רשות מהגוי לדריסת רגל, שאם ירצה המוכר להכנס ולהוציא משהו נחוץ [כגון תרופות]. והעירו שיתכן ששימוש כזה הוא יותר מדריסת רגל, ועל כן יש לבקש מהגוי רשות שימוש עד זמן ביעור חמין.

במה לקיים לחם משנה בער"פ שחל בשבת

שאלה

כבוד מורי ורבי הרה"ג גאון עוזינו המהולל בתשבחות
 כש"ת מרן ר' שמואל הלוי ואזנר שליט"א
 רב אב"ד וריש מתיבתא בעיה"ק בני-ברק
 אחדשה"ט באה"ר

ילמדנו רבינו היות והשנה ע"פ חל בשבת רצוי לאכול התבשילין לשבת
 בכלים של פסח, א"כ במה לקיים מצות לחם משנה בליל ש"ק ולמחרתו.
 א. אם בלחם חמץ ואח"כ לנקות היטב שיניו ובהדחת פיו לפני אכילת
 הסעודה.

ב. או האם אפשרי לאפות לחם מקמח מצה ממצה שנאפתה כתקונה בהכשר
 לפסח, וללושה ע"י יין או שמן. אמנם ראיתי בש"ע סי' תע"א ס"ב בהג"ה שאין
 זה מצה עשירה ואסורה לאכלה בע"פ עי' במ"ב ס"ק י"ט וכ' ומציין שם כדלעיל
 בסי' קס"ח ס"י ובמ"ב ס"ק נ"ט.

בברכת פסח כשר ושמח
 יצחק וידר - באר-שבע ת"ז

תשובה

ב"ה יום א' פקודי תשל"ד לפ"ק
 כבוד ידידי היקר הה"ג ותיק וחסיד
 כש"ת מוה"ר יצחק וידר שליט"א
 מזכה את הרבים בבאר שבע

אחדשה"ט וש"ת באה"ר, יקרתו קבלתי - ובתשובת הדבר אומר שאין לחדש
 שום דבר, ובודאי אוכלים חלות לחם חמץ בב' סעודות דהיינו ערב ובקר - וכמו
 שנוהגים היו מימות מ"ת - ואח"כ מבערים כדין אם נשתיירו פרורים - אדרבה
 זה חינוך מצוה לבער אם נמצא עוד דבר חמץ - ומצה עשירה אין נוהגים לדידן
 - עיין סי' תמ"ד - ומצה שכ' כב', הרמ"א אוסר.

הריני דוש"ת באהבה
 ידידכם - מצפה לחסדי ה'

זמן סיום מסכת בתענית בכורים בער"פ שחל בשבת

שאלה

בשנת תשנ"ד חל ערב פסח בשבת, ותענית בכורים נפסק בשו"ע (סי' ת"ע סעיף ב') שהינו ביום חמישי - י"ב ניסן שהוא יום עבודה רגיל, ויש מהמשתתפים בשיעור שבו עושים סיום שמכהנים כשו"ב, ונוסעים באשמורת הבוקר למרחקים, ואין באפשרותם להשתתף בסיום מסכתא וכל שכן בסעודת המצוה, והורה מרן שליט"א שנעשה הסיום והסעודה ביום רביעי בערב - אור ליי"ב ניסן.

וכעת הנני בשאלתי למעכ"ת שליט"א.

א. האם אפשר לעשות כן לכתחילה או רק בדיעבד, והיינו שהבכורים שיש כן באפשרותם להשתתף בסיום למחרת ביום חמישי, האם גם הם יכולים לבוא ולהשתתף עמנו בסיום ובסעודה באור ליום, ולפטור התענית.

ב. האם המסיים - החתום מטה צריך לעשות למחרת סעודה נוספת לאוהביו, ובזה להראות שיומא טבא הוא אצלו.

ג. האם הוראה זו היא רק בערב פסח שחל להיות בשבת והתענית הוקדמה ליי"ב ניסן, או דאפשר בדיעבד לעשות כן גם בשנה רגילה, כשיום התענית הוא בערב פסח ממש - י"ד ניסן.

אודה מאוד לכש"ת הדר"ג שליט"א אם יזכני בתשובתו והוראתו במהרה כדי שנדע את הדרך אשר נלך בה. באעה"ח בהערצה והוקרה

צבי רבינוביץ

תשובה

ב"ה [אדר תשנ"ט]

הוראה הנ"ל נבנית על מה שכתב הגאון חוות יאיר סי' ע', ומובא גם כן בפתחי תשובה יו"ד סי' רמ"ו ס"ק ח', דגם יום שלאחריו הוא בכלל השמחה בסעודת סיום.

אבל אין לסמוך על זה למעשה רק בשעת הדחק כעין שאלה דלעיל - היות בסעודת סיום ערב פסח עושים על פי רוב רק דרך שיגרא - על כן בשנים מסודרות אין להקל.

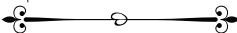
על זה באעה"ח

מצפה לרחמי ה'

ועד קדושת סת"ם

מיסודם

מכון הגר"ש ואזנר זצ"ל   מרון הגר"נ קרליץ זצ"ל

הכתובת: דבורה הנביאה 15 בני ברק טל: 03-5700279

רשימת מכונים בבני ברק
שקבלו את האישור של "ועד קדושת סת"ם"

רבי עקיבא 145
03-5798610

בית יוסף

זכריה 3
03-5707599

מרכז הסת"ם

בעל שם טוב 19
03-5709771

מזוזות ביתך

רבי עקיבא 150
03-6163468

כתרי אותיות

כהנמן 69 פתת פורסקין
03-5799967

ברכת הסת"ם

חזון איש 41
03-5506613

סת"ם כהלכה

רש"י 19 פתת ר"ת
03-5706994

רש"י

כהנמן 78
03-7705277

מלאכת מחשבת

רשימת מכונים בירושלים
שקבלו את האישור של "ועד קדושת סת"ם"

יצחק נפתח 16
02-5375732

לשכת הסופר

לעילוי נשמת
מורה דרכנו ומאיר נתיבתנו
מרון רבנו בעל שבט הלוי זצוק"ל
 יומא דהילולא ליל התקדש החג

הגליון נודב ע"י
מערכת "רחשי לב" ארה"ב

מבית לוי - הלכות פסח - גליון א'
 הלכות חודש ניסן, הכשרת המטבח, הכשרת כלים,
 איסורי חמץ, תרופות בפסח, משחות, סיכה בסבון.
 ניתן לקבל במערכת

זמנים לערב פסח תשפ"ה (לפי שעון קיץ)
 מתוך לוח דבר בעתו

חיפה	בני ברק	ירושלים		
11:21	11:22	11:20	סו"ז שריפת חמץ	י"ג ניסן - יום ו' י"ד ניסן שבת קודש ליל יו"ט
10:00	10:01	10:00	סו"ז אכילת חמץ	
11:20	11:21	11:20	סו"ז ביעור וביטול חמץ	
12:41	12:42	12:40	חצות היום	
03:54	03:54	03:55	שעה עשירית	
12:41	12:42	12:40	סו"ז אכילת אפיקומן	